

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FRÅN TULLGARNIS SLOTTSPARK. — AMATÖRFOTO. O. ÄHLMAN, WALDEMARSVIK.

24. DE ÅRG.

DEN 3 DECEMBER 1922.

N:O 10.

Foto. Sam. Bruen, Arboga.

Kliché: Göes Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Amman Ahlm.

HERMAN BEHM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 18 december ingår nestorn bland Örebro läns mera betydande jordbrukare, godsägaren, vice häradshövdingen Herman Behm på Sickelsjö i sitt nionde decennium.

Ernst Herman Behm är född i Arboga den 18 december 1842 samt son till medicine doktorn Axel Herman Behm och hans maka Sophia Carolina Lenning, en dotter av fabriker Gustaf Lenning i Nyköping. Efter att ha genomgått Karolinska läroverket i Örebro blev han student i Uppsala, där han ägnade sig åt juridiska studier och för övrigt livligt deltog i tidens studentliv. År 1870 avlade han hovrättsexamen, varefter han tjänstgjorde dels i Stockholm, dels hos lantdomare och år 1873 av Svea hovrätt utnämndes till vice häradshövding. Efter ytterligare någon tids verksamhet som t. f. domhavande i västmanländska domsagor lämnade han emellertid ämbetskarriären för att ägna sig åt godsägarens uppgifter.

År 1845 hade nämligen hans fader förvärvat sig säteriet Sickelsjö i Götlanda socken utanför Arboga och detta gods var så intresserat i det på 1870-talet igångsatta arbetet med sjöarne Hjälmarens och Kvismarens sänkning, att det ansågs nödvändigt att anlita den unge juristen med hans ått det praktiska lagda tåg som biträde vid dess förvaltning för att så skyndsamt som möjligt kunna utnyttja det stora sänkingsföretagets frukter. Vid sin makas frånfälle 1881 överlämnade dr. Behm hela egendomen till sina fem barn och efter uppgörelse dem emellan föll det på Hermans lott att leda det omfattande nydaningsarbete, som förelåg i form av nyodlingar, utdikningar, väganläggningar och brobyggnader av olika slag. Redan på faderns initiativ hade åkerarealen ansevärt utvidgats; nu bröts ytterligare ny mark, så att godset slutligen kunde uppvisa sin nuvarande åkervidd av omkring 1800 tunnland, varav 1400 äro under eget bruk, fördelade på fem rättarlag, medan 400 äro utarrenderade. Jämsides med åkerbruket utvecklades ladugårdsskötseln: godsets särskilda stolthet utgör dess i medeltal till 350 uppgående tuberkelfria nötkreatursbesättning, vartill sedan komma ca 100 hästar, ungdjuren inräknade. Park- och trädgårdsanläggningar kunde i lika mån glädja sig åt den unge godsägarens intresse och äro fortfarande på hans gamla dagar föremål för hans kärleksfulla omvårdnad.

Som en länets driftigaste jordbrukare blev Herman Behm tidigt en av de verksamaste ledamöterna av dess hushållningssällskap och med tiden dess näst landshövdingen främsta: dess vice ordförande (1905). Vid sin avgång från denna förtroendepost 1914 kallades han till sällskapets hedersledamot och fick mottaga den sällsynta utmärkelsen av dess stora guldmedalj.

Ett annat vittnesbörd om sitt anseende som skicklig och om vår svenska modernärning nitälskande jordbrukare hade han erhållit 1902, då lantbruksakademien kallade honom till ledamot.

Behms intressen för det allmänna inskränkte sig emellertid visst icke blott till agrikulturella angelägenheter. I sin hemsöcken valdes han redan så tidigt som 1877 till kommunalstämmans ordförande och på den platsen kvarstår han alltjämt oberoende av rösträttens omskiftelser: hans sockenbor hoppas, att det skall förunnas dem att uppleva hans guldböllopp med den klubba han redan i fyrtiofem år förstått så oväldigt hantera. Särskilda förtjänster har han inlagt ifråga om fattigvårdsväsendets ordnande och Götlanda kyrkas restaurering. I Örebro läns landsting tog han likaledes tidigt plats och häre 1899 av detsamma korats till vice ordförande, innan k. m:t 1901 förordnade honom till dess ordförande, i vilken egenskap han kvarstod t. o. m. 1911. Redan

1885 hade landstinget erbjudit honom ett av de förstakammarmandat, som stodo till dess förfogande; den gången avböjde han, men valdes ånyo följande år och bevistade därefter tjuogoåta riksmöten, det sista år 1911.

I riksdagen slöt sig Behm till det konservativa och protektionistiska majoritetspartiet. Efter en gästroll som suppleant i lagutskottet gjorde han vid majriksdagen 1887 sin entré i konstitutionsutskottet, där han avancerade till ordinarie ledamot 1889 och sedan med undantag för år 1903 kvarstod såsom sådan ända till och med 1910 års riksdag. I denna egenskap hade han rikliga tillfällen att giva uttryck åt sina konservativa tänkesätt framför allt i rösträttsfrågan, men även i t. ex. de unionella spörsmålen och i fråga om misshagliga regeringsbeslut i andra stycken: år 1907 hörde han till dem, som yrkade anmärkning på Fridtjuv Berg för hans rättstavningsreform. Vid 1907 års riksdag biträdde han visserligen icke införandet av det riksdagsarvode för Första kammarens ledamöter Tällberggruppen uppställt som villkor för anslutning till det Lindmanska rösträttsförslaget, men böjde sig, sedan detta i princip beslutats av båda kamrarna, lojalt för konstitutionsutskottets sammanjämknig. I debatterna deltog han efter den tidens förstakammarsed endast, då han verkligen hade något att säga, men gjorde det då med en reda och klarhet, som ej förfelade att göra intryck. Sitt sista anförande hade han vid 1909 års riksdag — till förmån för ett grundlagsfästade av riksdagens medverkan som förutsättning för bestämmelsers meddelande om svenska skriftspråkets form eller beteckningssätt. Han ansåg det 1906 införda stavsättet ha försimplat det svenska språkets utseende, en upplåtning, som ju hos äldre generationer utanför språkmännens krets var ganska förhärskande.

Utänför riksdagen togs Behms förmåga av k. m:t i anspråk för den första, år 1897 tillsatta kommunal-skattekommittén.

I hembygden har Behm i olika hänseenden uppträtt som frikostig främjare av kulturella och andra allmänna ändamål. Örebro läns museum liksom länets folkhögskola vid Kävesta stå sålunda till honom i stor tacksamhetsskuld och länets hushållningssällskap har tack vare av honom skänkta medel satts i stånd att till främjande av fruktträdsodlingen i länet upprätta en trädskola, varifrån småbrukare och med dem jämställda kunna erhålla fruktträd av lämpliga sorter till billigt pris. Vid Sickelsjö gård har han låtit uppföra en prydlig byggnad med en rymlig föreläsningssal för offentliga föredrag och sammankomster i kulturellt syfte och vid stranden av Mälaren har han avsatt ett område av icke mindre än elva hektar och överlämnat det till Svenska Naturskyddsföreningen att med sin sedan urminnes tid alldeles orörda och särdeles yppiga vegetation för framtiden bevaras som naturminnesmärke.

Det nämndes ovan, att Behm varit livligt intresserad i Hjälmarens och Kvismarens sänkning. I det för ändamålet bildade bolagets styrelse är han sedan 1893 ordförande. För tillgodogörande av den rikliga bladvasstillgången vid Hjälmarens stränder har han anlagt en vassförädlingsfabrik, som visat sig kunna drivas med fördel. I styrelsen för Örebro läns hypoteksförening kvarstår han allttjämt som ledamot.

Herren till Sickelsjö är även berömd för sin gästfrihet och sitt charmanta värdskap. Under hans riksdagstid samlades ofta kamrater till honom vid påsk och pingst på det vackra herresätet för viktiga politiska överläggningar. Skalden Gellerstedt har hugfäst platsen och värden i dikten "Sickelsjö". Hushållningssällskapets ombud vid senaste allm. lantbruksmöte i Örebro erinra sig ännu utilykten till Sickelsjö som glanspunkten i sin Närkesresa.

Riksdagens samling av talmansporträtt har nu utökats med ännu ett, nämligen av Andra kammarens senast avgångne talman, statsrådet *Herman Lindqvist*. Porträttet, som är utfört av professor Emil Österman, har fått sin plats i galleriet mellan Första och Andra kammaren där också övriga talmansporträtt hänga.

*

Odd Fellow-orden har under senare år i Stockholm så betydligt utökats att dess nuvarande lokaler i hörnet av Klara Västra Kyrkogata och Klara Vattugränd ha visat sig alltmera otillräckliga. Med anledning därav har en ny stor fastighet inköpts, nämligen grosshandlare Walter Bäckströms palatsliknande hus Västra Trädgårdsgatan 11 A. Köpesumman är 765,000 kronor och det konsortium inom orden, som står som egentlig förvärfvare, skall sedermera överlåta köpet på ett för ändamålet bildat fastighetsbolag, ävenså inom orden.

Tills vidare kommer orden att av fastigheten endast disponera våningen två trappor upp, som nu inne-

3 December 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELLIGGANDE N:R 10.
 I mörkbrun dubbeltonfärg.

Porträttstudie av skådespelerskan fru Elsa Wilborg.
 Foto. Remfeldt, Kristiania.

haves av grosshandlare Bäckström och skall förskaffa sig ytterligare erforderliga lokaler genom att utnyttja det betydande gårdsutrymmet. På grund av ombyggnader i samband härmed torde emellertid inflyttningen icke komma att äga rum förrän tidigast nästkommande höst.

*

Till bild å sid. 156.

I det vackra Fredensborgs rikt blomstersmyckade slottskyrka i Nordsjälland firades den 23 nov. i närvaro av medlemmar ur Skandinavians samtliga konungahus prinsessan *Dagmars av Danmark förmäning med hovjägmästaren Jörgen Castenskiöld*. Bland de närvarande märktes förutom den danska konungafamiljen, norske konungen och kronprinsen, prins Carl och prinsessan Ingeborg. Vigseln förrättades av stiftsprosten Fenger. Efter den högtidliga akten i kyrkan gavs stor lunch å slottet. På förmiddagen nästföljande dag avreste brudparet med expresståg söderut till Montreux, där de kvarstanna till inemot jul.

Kjiter fotografys

Kliche: Sjöberg, Gbg.

ETT NYTT TALMANSPORTRÄTT: HERMAN LINDQVIST, Andra kammarens förre talman, målad av prof. Emil Österman. Porträttet har i dagarne upphängts i Riksdagshuset.

Foto. Bildcentralen.

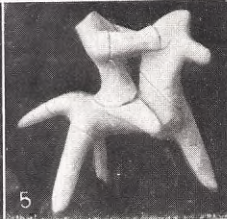
Kliche: Sjöberg, Gbg.

ODD FELLOW-ORDENS NYINKÖPTA FASTIGHET,
 V:a Trädgårdsgatan 11, Stockholm.

DE SVENSKA UTGRÄVNINGARNE I GREKLAND.

1. VY ÖVER ARGOLISKA
SLÄTTLANDET OCH UDDEN
KASTRAKI.
2. EN UTGRÄVD MYKENSK
GRAV MED TVENNE SIDO-
KAMMARE. *T. v. kronprinsen.*
3. EN BILD TAGEN FRÅN
GRAVENS INRE.

4. EN VACKER
GRAVURNA FRÅN
F RMYKENS TID.
35 cm. hög.
5. EN LEKSAK I
TERRACOTTA.
6. GEOMETRISK
VAS.
Text å sid. 159.
Fotos H. Faith-Ell.
Klitch: Götz, Ösp.

Stockholms tekniska högskolas kemiska fackavdelning invigdes högtidligen den 22 november sin stora nyuppförda byggnad bakom högskolans huvudbyggnad i närvaro av bland andra konungen, prins Vilhelm, excellensen Branting, medlemmar av regeringen, representanter för grannländernas akademier och högskolor och för våra inhemska vetenskapliga institutioner samt många andra

Efter J. Löfgrens. Klisché: Göds, Uno.

TEKNISKA HÖGSKOLANS NYA AVDELNING FÖR KEMI, vilken högtidligen invigdes den 22 nov.

Vidst. portr.: TILL ÅHLINSKA SKOLANS 75-ÅRSJUBILEUM:

T. v.: FRÖKEN KARIN AHLIN, en av skolans grundläggare
T. h.: FRÖKEN HILDA HULDT, den ena av skolans nuvarande föreståndarinnor.

Efter portra. — Klisché: Sjöberg, Gbg.

intresserade. Invigningen ägde rum i den stora synnerligen vackert dekorerade hallen för kemisktekniska apparater. Avdelningens föreståndare, professor W. Palmær framhöll också i ett följande anförande

att den nya byggnaden är det bäst utrustade kemiska högskolelaboratorium i hela Europa och torde knappast överträffas ens av något amerikanskt laboratorium.

*

Ett av Stockholms förnämsta högre flickläroverk, Ahlinska skolan, firade den 25 nov. sitt 75-årsjubileum.

Ahlinska skolan grundades hösten 1847 av fröknarna Karin och Mina Ahlin, vilka till en början voro dess enda lärarinnor. Småningom utökades staben och skolan växte till en av de mest ansedda flickskolorna i landet. För närvarande uppgår lärarepersonalen till ett sextiofem medlemmar medan elevantalet räknar den respektabla siffran av 781. Skolan har numera sina lokaler i det ståtliga komplexet Dalagatan n:r 16—18.

Till bild å sid. 150.

Den i Sverige högt uppskattade tyske författaren Jakob Wassermann, vistas sedan någon tid i Stockholm såsom Deutsche Gesellschafts gäst för att där hålla föredrag och uppläsningar.

Författaren Jakob Wassermann, född 1873, är till börd en jude-bayrare och numera bosatt i Alt-Aussee i Steiermark i närheten av Salzburg utanför Wien. Ehuru detta är första gången Wassermann besöker Sverige är han dock här ingen främling, då de flesta av hans större arbeten översatts till svenska och speciellt hans roman "Renate Fuchs", som först introducerades hit 1902, gått ut i flera upplagor på vårt språk och vunnit en otalig mängd intresserade läsare. Bland de svenskar Wassermann förut sammanträffat med kunna nämnas Gustaf af Geijerstam och August Strindberg under den sistnämnda Wienertid. — Som högtstående stilkonstnär och med sin fascinerande psykologiska förmåga har Wassermann vid flera tillfällen varit föreslagen till Nobelpristagare.

— 149 —

Foto. Gust. Lidberg, Norrköping. Klisché: Göds, Gb.
FÖRSTE PRISTAGAREN HERR E. WESTERBERG, som för alltid erövrade den s. k. NOVEMBERKÅSAN i Sv. Motorcykelklubbens stora hösttävling, vilken i år avhölls den 18 och 19 nov. — Text å sid. 152.

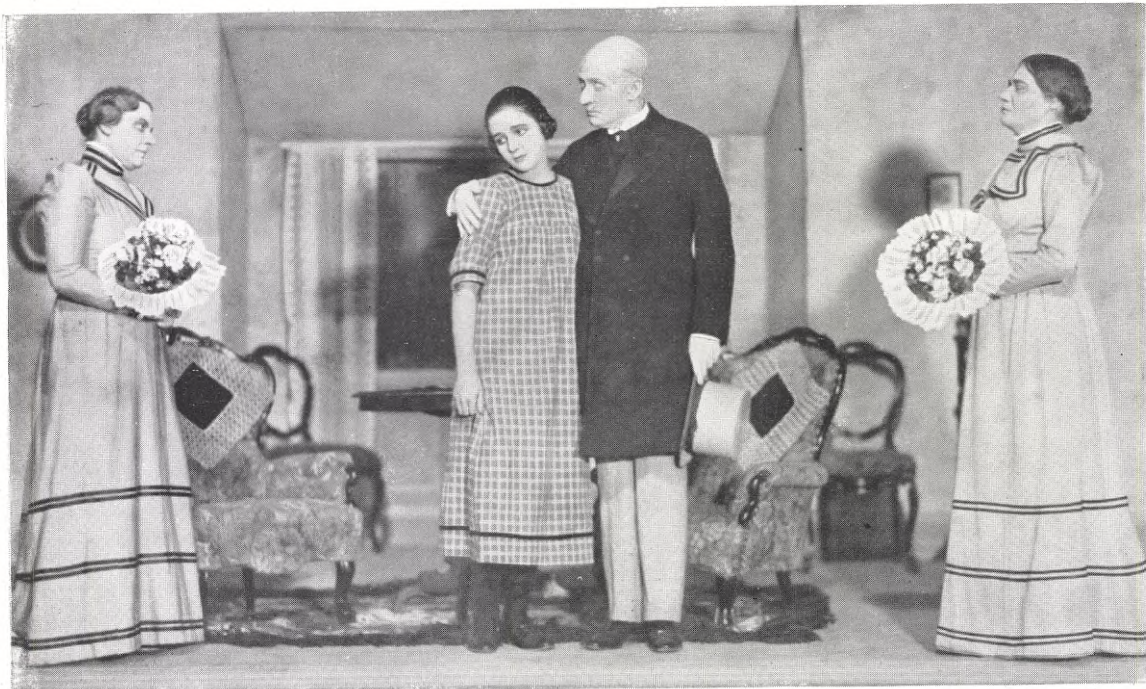
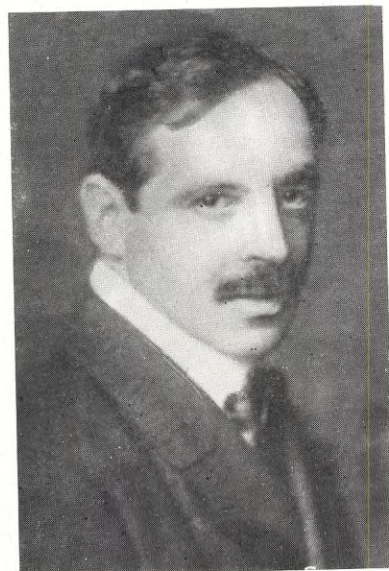

Foto: Alberg & Preinitz, Stockholm. PÅ MINDRE DRAMATISKA TEATERN I STOCKHOLM har framförts "Herr Sleeman kommer", ett med livligt bifall mottaget "marionettspel" av författaren Hjalmar Bergman, vars utsökta berättarkonst ofta trätt Hvar 8 Dags läsare till mötes i våra spalter. Vår bild återger slutscenen: fr. v. fru Bolander, frk. Mona Mårtensson, herr Browallius (som herr Sleeman) och frk. Tyra Dörum.

Foto: Alberg & Preinitz, Stockholm.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Efter porträtt. Kliché: Gode, Gbg. JAKOB WASSERMANN, den framstående tyske författaren, besöker f. n. Sverige. Text å sid. 149.

T. v.: "ETT KASPERSPEL", en enaktare av redaktör Einar Rosenborg, fick sitt förstutspjörande å Mindre Dramatiska Teatern den 22 nov., tillsammans med "Herr Sleeman kommer". Å bilden: frk. Lindén, hr Bergvall.

Mindre Dramatiska teatern hade den 22 november premiär på ett mycket intressant svenskt program, Hjalmar Bergmans marionettspel "Herr Sleeman kommer" och Einar Rosenborgs icke mindre fantastiska "Ett kasperspel". "Herr Sleeman kommer" är ett diktverk, stämplat av konstnärlig vederhäftighet och halvt drömlig charm, ett litet drama direkt ur livet och dock med symbolisk betydelse. Det fick också ett synnerligen lyckat utförande av fröken Tyra Dörum, herrar Uno Henning och Carl Brovallius samt först och främst av en ung debutant, fröken Mona Mårtensson, som av den unga flickan Anne-Marie gjorde en verkligt poetisk fin och besjälad skapelse. Herr Olof Molander som regissör hade som vanligt gjort ett gott och verkningsfullt arbete.

För H. 8. D:s läsare är den diktare, vars bild vi härmed återgiva, en gammal och högt värderad bekant, vars sällsynt nobla och djupt lodande diktargärning redan förat blivit föremål för en varm och erkännssam hyllning i denna tidning. Sedan många år tillbaka har *Bo Bergman* med sin fina skildringskonst skänkt vår skönlitterära avdelning en rad av utsökta pärlor.

Anledningen till att vi nu åter presentera diktarens bild i samband med hans samtidigt här nedan införda novell *Hundrakronsedeln* är hans i höst utgivna nya diktsamling *Livets ögon*, vilken i likhet med alla denne diktarens verk utgör frukten av en ingalunda flödande men desto mera sovråd och förnäm produktion. *Livets ögon* är den mogna le manens verk. Dess syner och

Foto. Örd. Flodin.

Ålstedt Sjöberg, Cop.

BO BERGMAN.

drömmar äro alla sedda från den höjd, nedanför vilken levnadens vår och vinter ligga lika överskådliga. Diktaren befinner sig mitt emellan dem, han minns vad våren gav och resignerar inför vad vintern kan bära i sitt sköte. Från sträng till sträng på diktarens lyra flyger hans sång, men vad han än spelar är klangbotten hans eget hjärta. Det är måhända främst denna förnimmelse av att varje mening, varje ord ger den intima formen åt ett inre liv som utgör styrkan, hemligheten, tjuuskraften i den Bergmanska dikten. Det är den lyhörda känsligheten över hans instrument, den ousägliga omedelbarheten över hans strofer, som när de äro som intimast, stå så daggfriska och unga som hade de alldeles nyss vaknat upp vid hans eget diktarhjärtas slag.

HUNDRAKRONSEDELN.

FÖR HVAR 8 DAG AV **BO BERGMAN.**

TT UNGT PAR gick sin morgonpromenad på Djurgården. Diset låg ännu kvar kring kajerna och stränderna; diplomatstaden sov med förnämt nerdragna persienner. De vita ankarbojarna för motorbåtarna gungade på viken som en flock svanar.

En flygare kretsade i långa svep över Gärdet. När han gjorde en kantring blevo vingarna solbelysta underifrån.

Paret stod stilla, arm i arm. Hennes huvud föll mot hans axel.

— Det finns ingen som du, sade hon.

— Ingen så lycklig, käraste. Tycker du inte att allting är vårt? Glittret på vattnet och lövet som vi trampar under fötterna och han som svävar däruppe och husen och spårvagnarna och bilerna och ekornen i trädet, titta, och gubben på bänken därborta. . . Hela skådespelet. Det är för oss det uppföres. Bara för oss.

— Ja, det är det. Och så lustigt att ingen vet av det mer än vi! Bara du och jag. Tror du det är sant att vi får betala för alltsammans sedan? Jag menar, för vår lycka just nu.

Han böjde sig ned och gav henne en kyss till svar, vilket var det förnuftigaste han kunde göra.

Och som ett par barnungar sprungo de i kapp ut för backen vid Sirishof och nådde varandra röda och flämtande inte långt från gubben, som satt hopkrupen på sin bänk med ett stort papper i knät.

Han såg hemsk ut så här i morgonbelysningen. En gammal rundkullig, sönderbräckt, violettgrå hatt var djupt nerdragen i nacken; brättet hade lossnat på ena sidan, och genom sprickan stack ett öra upp, spetsigt och svart som på en satyr. Han hade sin frukost i papperet: några brödkanter och ett par köttben. De smutsiga fingrarna plockade bland dessa

matrester, som tycktes uppfiskade ur någon soptunna. Käkarna gingo mekaniskt.

De båda unga människorna, vackra, eleganta, lysande av glädje och hälsa, blevo stående framför den tragiska uppenbarelsen. Men han tog ingen notis om dem. Han hade nog med sitt. Han levde i sin mage. Hela det utsugna ansiktet, där skägget växte fläckvis i tottar, förvreds när han sökte bita i sig brödkanterna, och det rann från ögonen. Det var som han grätit av glupskhet och raseri.

Och plötsligt överfölls han av en hostattack, som gjorde honom rödblå i ansiktet. Skäggtottarna kring munnen stodo rätt ut som borst.

— Gud, han har väl inte satt ett ben i halsen, sade den unga damen.

När han hämtat sig en smula gned han sig i ögonen med papperet, knycklade ihop det och slängde det i gräset. Så tittade han upp, men utan nyfikenhet. Han såg så erbarmligt eländig ut, så förfärligt gammal, nersmord och tilltuvsad av livet, att han knappt liknade något mänskligt. Han hade bara sko på ena foten. Den andra var ett stort oformligt knyte, ett bylte av trasor.

— Ge honom en krona, Hubert.

Den unge mannen tog inte upp sin portmonnä, utan sin plånbok. Han tänkte få tag i en tia. Men han hittade inga tior; det låg endast tre hundralappar i plånboken. Ett ögonblick tvekade han, och så räckte han sin älskade en av sedlarna.

— Du skall ge honom den, sade han.

— Men Hubert!

— Jag ber dig. Och säg ingenting. Ge honom den bara.

Hon gick fram och lämnade sedeln.

— Kom nu, så springer vi.

Och han grep henne våldsamt i armen och drog henne med sig, medan han flämtade: spring, spring,

Forts. å sid. 154.

REGERINGSSKIFTET I FINLAND.

Den sedan c:a ett halvår fungerande expeditionministären Cajander efterträddes den 14 nov. av en ny vänsterregering med den kände agraren Kallio i spetsen.

1. STATSMINISTER KALLIO.
2. UTRIKESMINISTER VENNOLA.
3. JUSTITIEMINISTER AKESSON.
4. SOCIALMINISTER MANTERE.

Klick: Göes Ritbyrå & Källökanalt, Gt

Finlands långa regeringskris, som pågått alltsedan den Cajanderska ministären i medio av sept. inlämnade sin avskedsansökan, har

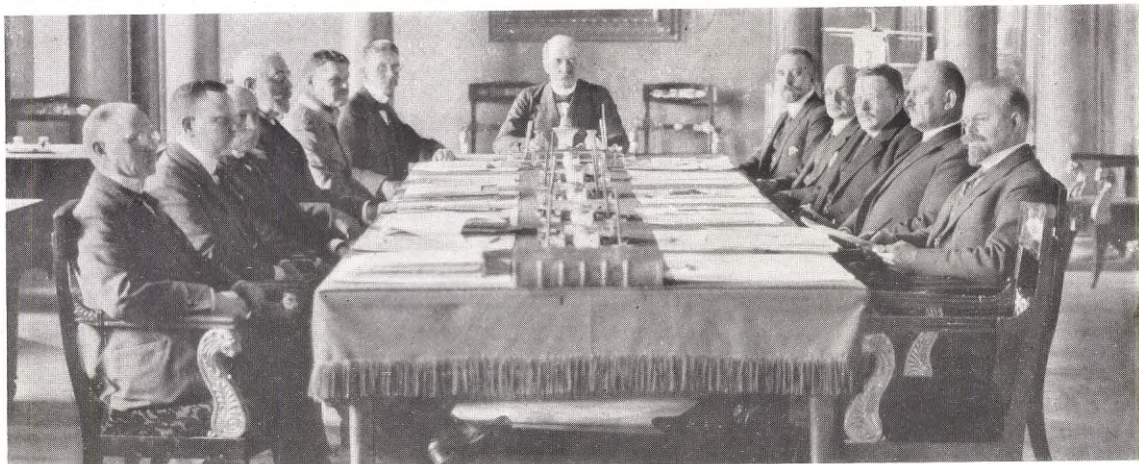

genom det i dagarna nybildade kabinettet med den finskspråkige agrarledaren Kyösti Kallio såsom regeringschef funnit en lösning, som sannolikt på många håll skall väcka den djupaste missräkning. Redan vid Kallios inval till talman i finska riksdagen höjdes skarpa protester mot att man för ett tvåspråkigt folk utsett en finsktalande representant, vilken sålunda saknade kunskaper i det svenska språk, som talas av en stor procent av landets kulturellt ledande befolkning. Invändningarna äga nu, inför Kallios val till landets förnämsta minister-

Till illustr. å sid. 149.

Svenska Motorcykelklubbens stora hösttävling ägde i år rum den 18 och 19 november under ett så vackert väder att tävlingens ändamål, vilket är att framför allt pröva och träna förmågan av god motorcykelkörning under vidriga väderleks- och väglagförhållanden, nästan förfelades. Vårt enda svenska motorelyfabrikat, Huskvarnamaskinerna, deltog med framgång, i det att samtliga maskiner av detta märke (11 st.) framkommo till målet, och att endast tvenne av dessa voro prickbelastade.

DEN AVGANGNA EXPEDITIONSMINISTÄREN. Sitt. fr. v.: Traf.-min. Skogström, inr.-m. Eskelä, hand.-m. Aho, fin.-m. Gråsten, försö.-m. Jalander, statsm. Cajander, president Ståhlberg, utr.-m. Enckell, just.-m. Lilius, undero.-m. Loimaranta, lantbr.-m. Elving, soc.-m. Kuusi.

H. 8. D. återgiver härmed några högaktuella bilder från den schweiziska staden *Lausanne*, där den för hela Europa vitala frågan om ententens fred med Turkiet och det därmed sammanhängande ordnandet av Balkans angelägenheter skall få sin slutliga lösning. Den hårda fred som genom Sèvres-traktaten blev Turkiets öde, och som den nu avsatte sultanen en gång underskrev, blev såsom man minnes aldrig godkänd av det turkiska folket. Frågan har stått öppen, och som det synes, till Turkiets favör. Medan tiden gått har under Kemal paschas ledning ur det splittrade och förödmjukade ottomanska väldet uppstått en nationellt vaknad och

politiskt kiarnad stat, som vid pågående konferens står beredd icke allenast att begära utan även att försvara respektiven för sina fordringar. Såsom dessa formulerats av Turkiets delegat vid kongressen *Ismet pascha* framstår såsom några av de viktigaste punkterna den nykonstituerade statens krav på upprätthållande av den turkiska gränsen från 1913, på skapande av en neutral zon vid gränsen samt på ett avgörande av Väst-Traciens öde genom folkomröstning. Samtidigt ha de fyra Balkanstaterna Jugoslavien, Bulgarien, Rumänien och Grekland dryftat tanken på bildandet av ett Balkanblock, vilket, ingalunda riktat mot Turkiet, endast skulle ut-

Efter fotografier.

©1919: Göta. Öby

I LAUSANNE har i dagarna sammanträtt ännu en av dessa nu så vanliga internationella statsmanakonferenser, denna gång huvudsakligen för utredande av den orientaliska frågan.

Några av konferensens huvudpersoner:

1. Mussolini, fotograferad i sitt hotell i Lausanne.
2. *Ismet Pascha* (X) lämnar konferenssalen i spetsen för den turkiska delegationen.
3. *Venizelos* (X) efter ett sammanträdes slut.
4. Den bulgariska delegationen med *Stambulinsky* (X) som ledare.
5. Gruppbild: I främsta ledet synas fr. v. Lord Curzon, Mussolini och Poincaré.

göra ännu en framtidsgaranti för lugnare och stabilare förhållanden i den gamla europeiska oroshärden.

HUNDRAKRONSEDELN. Forts. fr. sid. 151,

inte se dig om, det är farligt, tänk på Lots hustru! Och han skrattade och lekte med henne under den vilda farten, han var så glad att han knappt kände marken under fötterna, och plötsligt stannade han och tog henne i famn och kysste henne så att det gjorde ont.

Hon kunde inte få fram ett ord i början. Nästan förskräckt såg hon upp på mannen vid sin sida. Han gick nu korrekt och stel och stum. Hans ansikte hade mörknat och blicken var frånvarande. Hon tryckte lite ängsligt hans arm.

— Vad du är god, viskade hon.

När han fortfarande teg, förstod hon att hon sagt något dumt och rodnade. Han märkte det inte. Tysta fortsatte de inåt staden.

Just som de skulle skiljas vid hennes port sade han:

— Förlåt mig att jag blev så tyst. Jag föreföll mig bara själv så löjlig med ens. Minns du hur vi tyckte att allt var till för oss — den stackars gubben också? Och minns du hur du undrade, om vi inte skulle få betala vår lycka en gång? När jag gav hundralappen var det inte därför att jag är så god. Det var för att betala, för att muta ödet. Jag förstod det inte strax, men snart. Och då var jag inte glad längre. Betala med pengar! Och jag som till och med tvekade ett ögonblick, du. Jag tyckte att hundra kronor var för mycket!

— Käraste, hon smekte hans arm. Jag skulle i alla fall vilja veta vad gubben tänkte. Och vad han gör med pengarna.

— Super upp dem förstås.

— Det är ju undret för honom, alldeles som kärleken för oss. Han kommer att tro på det otroliga, Hubert.

— Så mycket värre för honom. Man skall inte narra människorna med sådant.

— Skall man inte tro på undret?

Hennes ögon stodo fulla av tårar.

— Jo, jo, skyndade han sig att säga, ty han förstod vad hon tänkte på.

Och de skildes, lyckliga och glada igen.

Men ute på Djurgården hasade sig en gammal lumpgubbe ner åt färjan. I fickan hade han en hundrakronsedel. Han höll den hopskrynklad i sin hand, som ännu darrade. Han måste riktigt känna den. Hur han fått den kom han knappt längre ihåg; han hade försökt att tänka igenom på vad sätt det gått till, men snart avstått från försöket, det var för otroligt alltihop, han hade suttit på en bänk och ätit, och så hade man kommit och givit honom hundra kronor, men varför, varför? En ung fin fröken var det, så mycket visste han, och hon sprang strax sin väg.

Varför sprang hon? Hon hade en herre med, och han sprang också. Nej, det var omöjligt att reda ut. Det stod stilla i huvudet på honom. Det fanns bara en tanke, som han lyckades hålla fast. Nu kunde han få mat och öl många, många dar i rad — så mycket mat och öl han ville. Han visste ett ställe på Österlånggatan som han brukade besöka förr i världen, och han längtade plötsligt dit som gamla trötta kreatur längta i bås.

Hundra kronor! Förut ägde han fyrtio öre som han tänkt ha till nattlogi; nu kunde han använda dem till biljetten på färjan. Han tyckte om att se sjö och båtar ända sedan ungdomen då han varit matros och hamnarbetare och gått på Hull och Marseille och lämpat kol både här och där. Det var en tid! Plenty money! Sen hade det kommit annat i vägen.

Sedeln knastrade i fickan. Han hade inte haft så mycket pengar på Gud vet när — inte sen han stal sist och åkte fast. Det var tredje resan, så att det blev litet tråkigt. Några små fyllerihistorier hade

också påmint polisen om hans existens. Han var inte något obekant namn.

Sjöfärden friskade emellertid upp, och när han släpade sig i land vid Slussen var han hungrig och törstig. Han dök in i en gränd, kom upp till Österlånggatan och började gå på upptäckt efter sin gamla krog. Men han kunde inte hitta den. Den var borta. Han kände sig bedrövad och förbryllad. Det fanns visserligen kaféer till höger och vänster, men han tyckte att han velat fira sin lycka just på den krogen, som gått all världens väg.

Obeslutsam, vacklande som han redan fått sitt rus, drev han omkring i gränderna. Han sneglade försiktigt på konstaplarna, och de sneglade tillbaka. I ett hörn läste han på en skylt "vårdshus"; en massa folk strömmade ut och in förbi en uniformerad vaktmästare, och han följde med strömmen, Varendra plats var upptagen därinne. Man låg framstupa över tallrikarna, och ett skrammel av gafflar och skedar och glas blandade sig med pratet.

Nu reste sig ett par män och gingo. Han stegade i väg mot bordet. Men plötsligt blev han stående som förlamad och kunde inte komma ur fläcken. Det dunkade ini huvudet. Han kramade sedeln i fickan som en papperstuss.

Vad tänkte han på! Hur skulle han våga växla den! Han hade bara några ören lösa, de räckte inte till någonting, och så hundrakronsedeln. Inte kunde han komma stickande med den utan att dra misstankarna på sig, han som varit straffad för stöld tre gånger. Det måste ju synas utanpå honom att han "suttit inne". Han inbillade sig att man skulle ta honom och släpa honom inför polisen igen, och han skulle få redogöra för hur han kommit över pengarna — men det var just vad han inte kunde. Han hade suttit på en bänk på Djurgården, och så hade en ung fin fröken trippat fram och givit honom dem! Tackar mjukast! Den som nappade på den kroken!

— Där är plats, sade en av uppasserskorna som sprang förbi.

Han svarade inte.

— Vad skall ni ha?

— Goa snälla fröken... Han föll av sig själv in i tiggartonen. Och han sträckte fram den lediga handen. Den andra höll alltiämt fast sedeln i fickan.

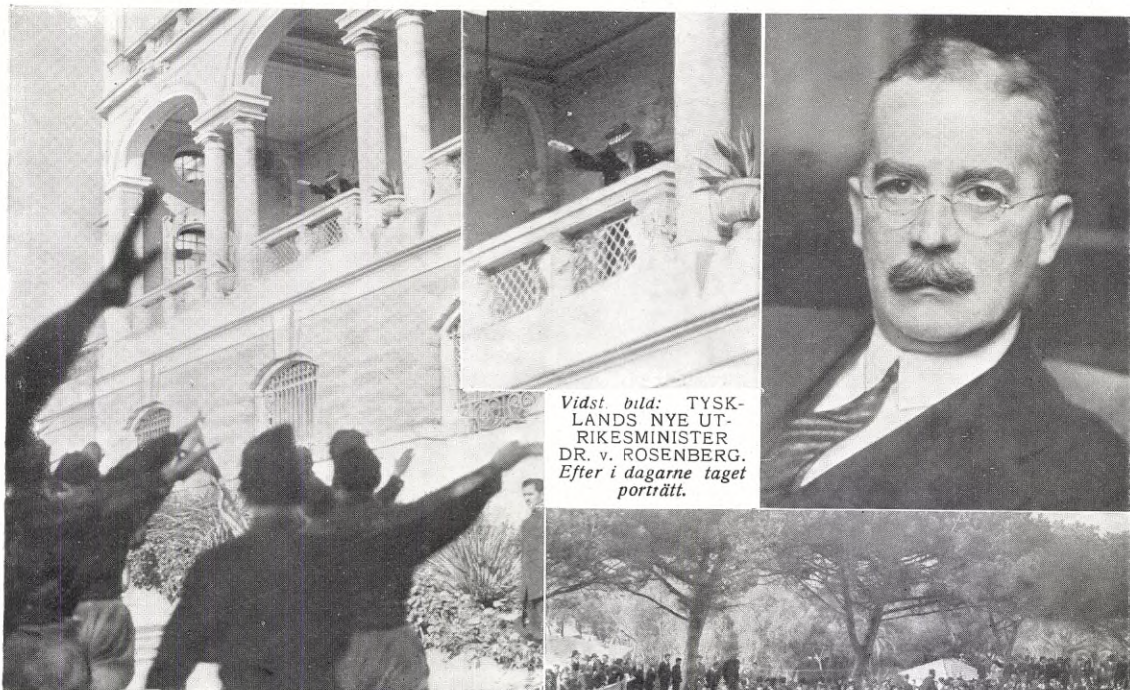
— Ni får inte gå och titta här.

Vaktmästaren vid dörren kom och makade ut honom helt varligt. Han gjorde inte något motstånd. Återigen stod han på gatan, ännu darrande av skräck. Han blev inte människa förrän han hunnit ett gott stycke ut på Skeppsbron, men då greps han i stället av en plötslig munterhet. Han hade i alla fall lurat dem. Allesammans hade han lurat. De trodde att de hade honom fast. Han skulle ta fram sedeln, men den som aktade sig var Lasse Berg! Han gick och kluckade invärtes av självförtjusning. Dum var han inte, och fjärde resan ville han inte vara med på.

Han hade nu alldeles glömt bort hur han fått pengarna. Naturligtvis hade han stulit dem, han kom bara inte riktigt ihåg när och var. Men det gjorde för resten detsamma; huvudsaken var att ingen annan kunde ta reda på det. En ung herre och en fin fröken hade hjälpt honom, jo så var det. Men de hade blivit rädda och sprungit sin väg. Kråk!

Det snurrade runt i huvudet. Det skrek i magen. Han gick släpande på sin byllefot. Förskräckelsen hade fått tag i honom igen på samma gång som hungern. Aldrig i hela sitt liv hade han varit så hungrig som just nu med hundrakronsedeln i fickan. Hans arma förstånd förmådde inte längre räkna ut, hur hans kulle kunna förvandla denna pappersbit till fläsk och potatis och soppa och pilsnerdricka. Andra människor kunde det, men inte han. Han grät över sig

Fort. & sid. 159.

Vidst bild: TYSKLANDS NYE UT-RIKESMINISTER DR. v. ROSENBERG. Efter i dagarne taget porträtt.

1. FASCISTERNA
HYLLA ITALIENS
ÄNKEDROTTNING

vid hennes palats i Bordighera. Drottningen besvarar hyllningen med d. n. gamla romerska hälsningen, vilken fascisterna nu gjort till sin (se bild 2.) 3. Fascisterna i Bordighera och Vintimille samlas till faninvigning.

DET ENGLISKA PARLAMENTET ÖPPNADES med stor prakt den 23 nov. Vår bild visar konungaparets gala vagn, som just lämnar Buckingham Palace på väg till parlamentet. — Efter fotografier. — Kliché Aug. Kjobergs Klichéanst., Göteborg

DEN NYE KINESISKE MINISTERN VID SVENSKA HOVET, M. TAI TCHÉNNE LINNE, förtvårande kinesiskt sändebud i Madrid, har anlänt till Stockholm och skall inom närmaste dagarne till konungen avlämna sina kreditbrev.

En fotograf
Kliché: Aug. Sjobergs Klichéanst., Gbg

Till höger:
PRINCESSAN DAGMAR AV DANMARK VIGDES DEN 23 NOV. Å FREDENSBORG SLOTT vid kammarjunkaren, hovjägmästaren Jörgen Castenskiöld. — Text å sid. 147.

En fotograf
Kliché: Aug. Sjobergs Klichéanst., Gbg

①

②

③

④

DEN STORARTADE LAMMSKA VAPENSAMLINGEN har i väsentliga delar förvärvat till livrustkammaren. 1. Rustning från 1600-talet, svenskt arbete. 2. Officersringkrage från 1600-talet. 3. Persisk dolk från 1500-talets fjörde hälft av svart stål dekorerad med inhamrat guld. 4. Den s. k. Lammska dolken, persiskt arbete från 1500-talets senare hälft. (Fot. Erik Holmén, Sthlm) — Text å sid. 159

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. F. W. MEYER.
F. d. Generalkonsul. — Sthlm.
75 år 5 dec.*

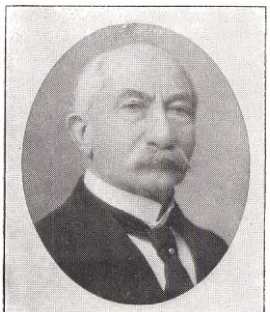
H. L. VON STEDINGK.
Greve. Kabinetskamm. rherre.
Stockholm. — 60 år 7 dec.*

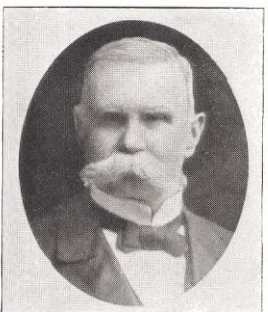
N. G. NILSSON.
T. j. Byråchef. — Stockholm.
50 år 3 dec.*

G. G. HULTMAN.
Landssekreterare. — Umeå.
50 år 7 dec.*

M. BRUNSKOG.
Överingenjör. — Eskilstuna.
75 år 21 nov.*

H. THORSTENSON.
Ingenjör. — Göteborg.
70 år 23 nov.*

J. A. WALLIN.
Redaktör. — Arvika.
60 år 6 dec.*

J. TÖRNER.
Pyrotekniker. — Lidingö.
50 år 23 nov.*

K. J. H. SCHWIELER.
F. d. Prov. läkare. — Sthlm.
70 år 17 nov.*

F. E. A. BLOCK.
Medicinalråd. — Stockholm.
55 år 5 dec.*

O. H. GRÖNÉ.
Med. d.r. Överläkare. — Malmö.
50 år 4 dec.*

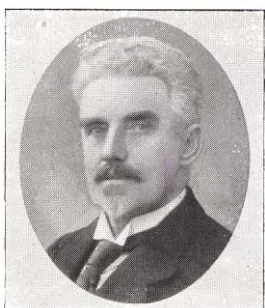
J. E. JANSSON.
Stadsvetarinär. — Sockholm.
50 år 14 nov.*

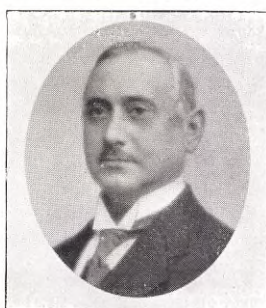
F. OLSSON.
Sjökapten. — Göteborg.
70 år 16 nov.*

K. F. HEIJKENSKJÖLD.
Bruksparön. — Korsnäs.
65 år 23 nov.*

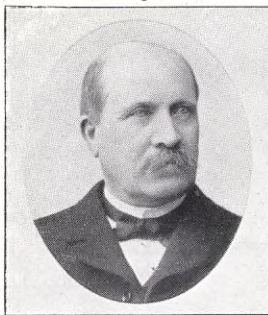
G. L. LAGERGREHN.
Direktör. — Stockholm.
60 år 26 nov.*

A. S. W.-SÖLVE.
Direktör. — Malmö.
50 år 24 nov.*
Klippet Aug. Sjöbergs Klippanst., Gbg

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

B. A. NORDENSWAN †.
F. d. *verstelöjtnant*. — *Göteborg*. — F. 1843. † 22 nov.*

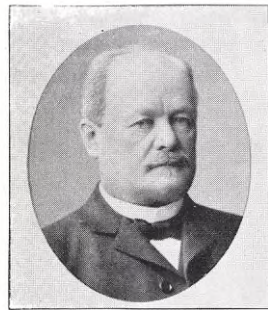
M. STENDAHL †.
Överfällintendent. — *Stockholm*. F. 1849. † 18 nov.*

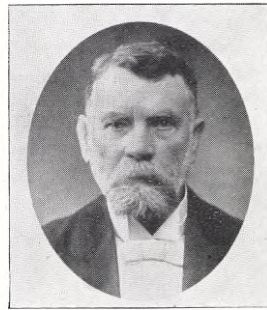
T. ÅBERG †.
Skolföreståndarinna — *Malmö*. F. 1853. † 18 nov.*

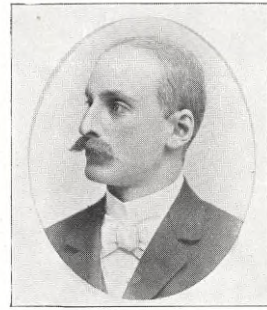
B. H. SANTESSON †.
Prakt. läkare. — *Stockholm*. F. 1855. † 22 nov.*

L. W. BERGSTRÖM †.
F. d. *disponent*. — *Filipstad*. F. 1849. † 22 nov.*

B. FLORÉN †.
Grosshandlande — *Göteborg*. F. 1853. † 17 nov.*

E. L. ABRAMSON †.
F. d. *Godsägare*. — *Västerås*. F. 1864. † 18 nov.*

B. W. FJELLMAN †.
Direktör — *Göteborg*. F. 1880. † 19 nov.*

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

* Data här nedan.

ERNST MEYER. Efter avslut. elem. o. hand.-studier deläg. i firman Winberg & M. i Karlshamn 74; britt. v. konsul där 76-83. På sin tid stadsfullm. ordf., landstingsman, led. av dir. f. Nav.-skolan, ordf. i avd.-styr. f. Skånes e. bank. Led. av Riksd. A. K. 82-85, maj 87 samt 97-05. Led. av bevilln.-utsk. Statsråd och chef f. Finansdep. 02-05. Tf. generalkonsul i Köpenhamn 05-06, i Helsingfors 06-07. Sedan sistn. år ordf. i styr. f. Sv. allm. hyp.-bank o. i dir. f. Folkskollär. pens.-lär. På sin tid led. av ett flertal kommittéer. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XIV: 5.

HANS VON STEDINGK. Ujtn. v. Göta livg. 84, kapt. 02-13; adj. h. kon. Oscar 02, h. kon. Gustaf 08, kabinettskammarrherre 12. Chef f. K. teatern o. verkst. dir. i dess a-b. 10-19, ordf. i dess styr. sdn 19. Biografi och helsid.-portr. ärg. XVIII: 33.

NILS GUSTAF NILSSON. Avg. ex. fr. tekn. högsk. 96, bitr. skeppsmät. i Sthlm 96-14, kommerskoll. insp. f. fartygs bärgn.-redsk. 09-14, o. f. fart. lastlinje 10-14, bitr. insp. i eng. Lloyd 96-14, av Sthlms magistr. förordn. besiktn.-man 09-15, överinsp. o. chef f. nylnrät. fart.-inspekt.-avd. i kommerskoll. 14, t. f. byråchef sdn 19; led. av skeppsmätn.-komm. 08 o. 12, sakk. i finansdep. ang. sjösäkerhetslagst. 14; sv. repr. v. lastagekonf. i Kristiania 10, i intern. sjöfartskonf. i London 13-14 (s. k. Titanic-konf.), v. lastlinjekonf. i Petersburg 14, talrika skr. i fartygstekn. o. sjöfartsfrågor.

GUSTAF HULTMAN. Stud.-ex. 92, prelim.-ex. 93, hovr.-ex. 98, e. o. not. i Svea hovr. s. å., e. o. landskanslist i Jämtl. i. 02, e. länsnot. där 04, landskont. 05, t. f. länsnot. där s. å., landssekr. i Västerb. län 17. Sekr. i Jämtl. i. landsting 07-17, kamrerare där 10-17, Styr.-led. i Jämtl. läns sparb.-11-17, i Sundsvalls ensk. banks avdeln.-kontor i Umeå 18-20.

MAGNUS BRUNSKOG. Avg.-ex. fr. tekn. elem.-skolan i Malmö 66, rit. o. konstr. v. Carl Gust. stads gevärsfakt. 68, verkm. o. ing. där 71-74, sistn. är ledande ing. h. Eskilstuna järnmanufakt. a-b, efter stud.-resor 75-76 i Engl. o. Amer. i o. f. a.-b:s stora fabriksanlägg. v. Tunafors övering. o. tekn. ledare av densamma 77-17. På sin tid stadsfullm., ordf. i munic.-stämma o. styr. samt led. av lasaretsdir., led. av skol. o. folksk.-styr., mångårig led. av kyrkoråd samt kyrkovård, led. av Tekn. skol.-dir., insp. f. Eskilstuna elem. lrv. f. fl. under en följd av år till 22, ordf. i barnav.-nämnd.

HJALMAR THORSTENSON. Utex. fr. Chalm. 71, trafikchef v. Sölvessborg-Olofström-Eimhults järnv. 99-03. Under en följd av år delt. i olika järnv.-byggn. o. broar f. e. Forsmobron m. fl.

ADAM WALLIN. Stud.-ex. 81, innehavare av Arvika Nyheter sdn 18; Led. av stadsfullm. sdn 20.

KONRAD SCHWIELER. Med. kand. 84, med. lic. 88, distr.-läk. i Tidaholms distr. 89, e. prov.-läk. därst. 91-01, prov.-läk. i Heby distr. 01-03, i Sotholms distr. Sthlms l. 03-13.

FREDRIK BLOCK. Stud. 86, med. kand. 92, med. lic. 96, prakt. läk. i Ludvika s. å., bat.-läk. i Fälliläk.-kär. res. 98-04, ex. prov.-läk. i St. Tuna distr. 98-04, tf. förste prov.-läkare i Kopparb. län o. tf. prov.-läk. i Falu distr. 04, tf. förste prov.-läk. i Jämtl. i. 04-06, förste prov.-läk. i Norrb. län o. prov.-läk. i N. Luleå distr. 06-10, förste prov.-läk. i Kalmar län o. prov.-läk. i Kalm. distr. 10-13. Sedan 15 medicinalråd (chef f. medicinalbyrån). Skolövr.-styr. konsulent f. skolhygien sdn 20. På sin tid landstingsman led. o. ordf. i 1916 års provinsialläkardistriktkommitté under åren 16-21. led. av A. K. 21, av sv. Röda Korsets överstyr. sdn 19. Styr. led. i allm. pensionsförs.-bol. sdn 21.

OTTO GRÖNÉ. Stud. 93, med. kand. 98, med. lic. 01, aman. v. klin. i Lund 02, med. hedersdr. 18, underläk. v. Malmö allm. sjukh. 02-06, läk. v. barn-

bördsavd. därst. 07, lasaretsl. o. överläk. sdn 09, styresman f. Malmö allm. sjukhus sdn 17. Stadsfullm. sdn 19; led. i styr. f. Flensburgska vårdanst. f. späda barn 18, ordf. i styr. f. ogifta mödrar i Årholm 18.

ERIK JANSSON. Stud.-ex. 94, veter.-ex. 1900, civil veter.-stip. 01-05, veter. h. Sthlms stads hälsov.-nämnd sdn 05 o. förest. f. d-oss kontr.-byrå f. imp. födoämnen o. mjölkhygieniska labor. sdn 10. Sakk. i kungl. livsm.-lagst.-komm. 17, led. av Sthlms mjölkbyrå 17-20, sekr. i Sthlms-Uppi. veter.-sällsk. sdn 11, led. av sv. läk.-sällsk. sdn 08.

FREDRIK OLSSON. Efter avl. nautiska ex. befälhavare i Hermesbol. o. sedermera i Fernbol. o. förde under en följd av år flera av dessa bol. ang. Anst. i firman Axel Broström & Son ss. chef f. provianteringsavd. 07, chef för de Broströmska fastighetsbol. sdn 18. V. ordf. i kanalflottans ängf. befälh.-sällsk.

KNUT HEIKKENSJÖLD. Lantbrukselev 78-80, arrendator av egend. Taxinge i Söderm. 84-94, ägare av Stämhöjens egend. sdn 94.

WILHELM SÖLVE. Stud. 92, avg.-ex. fr. tekn. högsk. 97, anst. hos olika sockerbol. t. 09. Dir. f. Malmö stads renhålln.-verk sdn 09.

ARTHUR NORDENSWAN †. Stud. 62, off.-ex. 63, ujtn. i Bohusl. reg. 64, major 95, öv.-löjtn. 99, i reserven 01-08. Anst. v. Gbg:s stadsing.-kontor 63-95; stadsing. i Kungälv 76-15, Gbg:s dräts.-kamm:s förest. f. stadens fastigh. o. egend. 96-15. Kyrkofullm. 84-87, ordf. i byggn.-nämnd 99 o. led. där 1900-02.

MAGNUS STENDAHL †. Ujtn. v. fortifik. 71, tf. reg. int. v. sappöbat. 77, reg.-int. 81, fällitnt. av 2:a kl. 92, 1:a kl. 93, fördeln.-int. v. 1:a arméfördeln 93-1900, chef f. arméförvalt. intdep. milit.-byrå 1900-05, öv.-fällitnt. 05, chef f. int.-kårens huvudst. 05-08, f. arméförvalt. intdep. underhållsbyrå 08-17. Led. av krigsvetenskapskad. sdn 1900.

TEKLA ÅBERG †. Gen. vng. högre lärarinnesem. därrefter förestånd. f. flicksk. i Mariefred. Stud. 86. Övertog 87 Mayerska flickskolan i Malmö, vilken sedermera ombildades t. Tekla Åbergs h. lärov. f. fl., till vilket 98 fogades en gymnasialavd., Malmö lyceum f. fl.

BERNDT SANTESSON †. Stud. 74, med. kand. 86, med. lic. 91, prakt. läk. i Sthlm fr. s. å. underläk. v. Serafimerlas. 91-93.

WILHELM BERGSTRÖM †. Elev v. Filipst. bergssk. 73, förvalt. v. Fins-hyttans järnverk 74, dess disp. 83-16, led. av ett flertal bolagsstyr. Styr.-led. i Filipstads sparb. 33 år därav de senaste 10 ordf. Led. av kyrkoråd. lasar.-dir. samt tingsfogde, samt. under en lång följd av år t. 18. Jemväl på sin tid v. ordf. i stadsfullm. Led. av Riksd. F. K. 95-1900, suppl. i särsk. utsk. 95, i bevilln.-utsk. 96-1900, led. av särsk. utsk. 98-1900.

BERNHARD FLOREN †. Led. av stadsfullm. i Göteborg sdn 07, under några år dess v. ordf., v. ordf. i gatu- o. vägförvalt., ordf. i styr. f. Göteborgs handels.-fullm., led. av Göteborg. hand.-kamm., led. av kyrkoråd. För-utv. led. av F. H. K.

ERIK ABRAMSON †. Genomgick Ultuna lantbr.-inst. 82-84, Ultuna mejerisk. 84-85. Ägde Ryningsberg i Södermanl. 86-98, där A. anlade ett storartat ardennerstuteri, vilket 98 överflyttades till Hagelberga i Västmanl., som av A. innehades till 09. Led. av Västm. i. hushålln.-sällsk. förv.-utsk. 07-22, skattm. där 14-15, sekr. i län. hästavelsfören. sdn 01, sekr. i stamboksf. i sv. ardennerhästar sdn 09, led. i besiktn.-nämnd.

BENGT FJELLMAN †. Efter avl. tekn. ex. anst. h. Eklunds rullagerfabr. i Sthlm., konstruktör v. Sv. kullagerfabr. i Gbg 07, övering. där 16, direktör 17.

DEN GREKISKA ARBETSSTYRKAN VID DE SVENSKA UTGRÄVNINGARNE I ASINE. 1. v. förmannen N. Grimani.
Se även bilder å sid. 148. Foto. H. Faith Ell. — Bild: Gods Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Från en av deltagarna i den framgångsrika svenska arkeologexpeditionen till Asine i Grekland har H. 8 D. mottagit följande intressanta skildring av expeditionens för året avslutade utgrävningens arbete, som genom de senast anträffade fynden betecknas såsom fullständigt epokgörande. Se även n:r 4.

Tolon i november.

Den 8 november — en grekisk högtidsdag — avslutade de svenska arkeologerna sitt forskningsarbete i Asine, Grekland.

Resultatet är fortfarande mycket gott och fynden ha duggat tätt.

Vid grävning i lågstaden påträffades först husgrunder från hellenistisk tid och därunder återigen en annan från prämykensk tid. En fortsatt utgrävning av lågstaden kommer att bjuda mycket av intresse. Att döma av djupa kulturlager visar sig det understa vara mykensk. Härav kan man fastslå att Akropolis härrör från denna tid. På dess övre terrass ha spårats husgrunder och vasskärvor från den prämykenska perioden.

På slutningen av berget Barbuna, 400 m. från lågstaden åt nordväst påträffades en mykensk schaktgrav med sin 10 m. långa dromos. Taket till graven var delvis instörtat och graven fylld med ras och stenar; även dromosen var igenfylld. I denna grav fanns åtskilligt av värde: ett 100-tal mykenska vaser, liggande på botten: 5 skelett jämte brända ben; bärnstenspärlor, små guldrosetter; 2 signetringar; dussintals knappar av steatit; runda guldblåd med pressade ornament m. m., samt dessutom fyra stycken vackert skurna stenar av halvädal stenart, ytterst sällsynta.

Runt omkring denna grav hava icke mindre än tolv stycken nya gravar påträffats, och dessa skola i en kommande tid utgrävas och undersökas. En tredje resa till Asine är man betänkt på att göra om ett år.

De grekiska arkeologerna och myndigheterna samt franska, tyska och engelska arkeologer, vilka besökt oss hava uppskattat våra grävningar.

Kronprinsen har, alltsedan sin ankomst hit, dagligen med största iver deltagit i grävningens arbetet och lämnade Nauplion samtidigt med oss andra för att över Rivieran begiva sig till Baden. H. F.-EII.

HUNDRAKRONSEDELN. Forts. fr. sid. 154.

själ. Stora smutsiga tårar runno ned och fastnade i skäggtottarna på kinderna.

Det starka världsluset från vattnet och den öppna rymden plågade honom, och han slank in i en gränd

igen. Han satte sig på en trappa och försökte att tänka vidare så gott det gick. En lätt förfriskad individ, lika obestämd till utseende som position, strök förbi, vände om ooh slog sig i språk. Han småvisslade av glädje över tillvaron. Lasse iakttog honom med sympati och avund, när han satte en ölhalva till munnen. Den ökände bjöd på bottenkvätten och skar av ett stycke korb åt Lasse. Han hade alltsammans i bröstfickan.

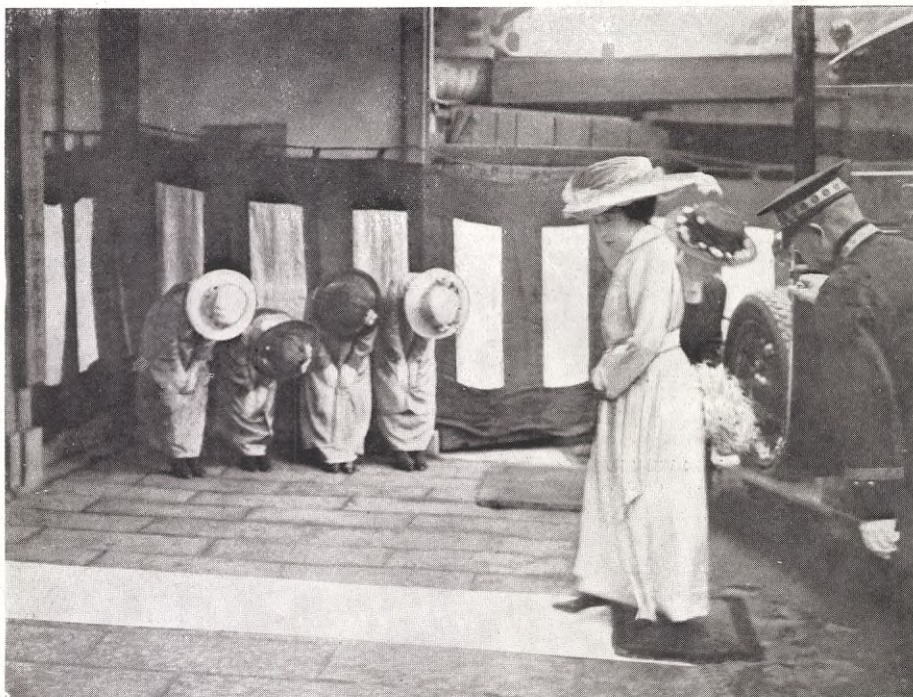
På tio minuter voro de goda vänner, och plötsligt blev det alldeles ljust i Lasses hjärna. Hundrakronsedeln! Här kunde han få hjälp. Han viskade något i örat på den goda vännen, och de följdes åt. Sedeln hade vandrat över i den andres ficka.

Lasse fick lite svårt att hålla jämna steg med den andres iver att få växlat. Den tunga foten kändes som en blyklump. Han pustade och linkade. Vännen ökade takten, och i ett nu var han försvunnen i en portgång, borttrollad, uppslukad av mörkret. Lasse försökte treva sig efter, stötte emot överallt, ropade men fick inte svar, satte sig ned och somnade.

Han väcktes av en gammal herre som frågade, om han var sjuk, och gav honom en hel femtioöring. Lasse återfann genast verkligheten och det själslugn som den stora sedeln berövat honom. För resten trodde han ett ögonblick att han drömt alltsammans, och vad gjorde det då att man stulit pengarna från honom när de aldrig existerat! Han ville i alla fall inte tänka på saken mer. Han ville ha mat — det kunde man få för en femtioöring, men inte för en hundrakronsedel.

Till bild å sid. 148.

Livrustkammaren har genom en enskild persons uppoffring satts i tillfälle förvärva ett antal utomordentligt värdefulla föremål ur ingenjör C. R. Lamms å Näsby vittberömda vapensamling varav som bekant en stor del under närmaste tiden kommer att försäljas till utlandet. De till Livrustkammaren förvärvade föremålen representera tekniskt och konstnärligt ett osedvanligt värde. Bland samlingens många vackra pjäser må såsom en verklig dyrgrip nämnas en egyptisk handpuka av brons med silverinläggningar, vars motsvarighet endast torde finnas i Louvren. Den obestriddigen förnämsta pjäsen i hela samligen är en persisk dolk, som på den stora orientaliska utställningen i München och tilldrog sig stor uppmärksamhet. Vapnet, troligen från 1500-talet, är ett verkligt furstligt arbete, utfört i svart stål och försedd med utsökta inläggningar av guld.

KEJSARINNAN AV JAPAN besöker Kejsertiga Universitetet i Tokio. Insänt av en landsman i Tokio.

Till kalif efter den avsatte sultanen Mohammed VI har nationalförsamlingen i Angora enhälligt valt prins Abdul Medjid Effendi, son till den 1876 avsatte sultanen Abdul Aziz.

Härmed har Turkiets urgamla autokratiska styrelsesätt upphört att existera. Såsom förut fortfar visserligen kalifen, vilken tidigare var liktydlig med sultanen, att vara den mohammedanska världens överhuvud, men den politiska makt, som samtidigt förenades med sultanatet har nu helt och hållet övergått till nationalförsamlingen, vilken framträder såsom en folkets representatio.

Frågan är nu närmast huruvida den

Efter fotografier. Klitché: Sjöberg, Gbg.
ISLAMNS NYE KALIF ABDUL MEDJID, inträdde den 24 november i sina rättigheter.

En av de irländska republikanernas ledare, den kände upprorsmannen Erskine Childers har den 24 nov. arkebuserats i Kilmainhamfängelset i Dublin. Avrättningen utgör ett av de mest uppseendeväckande steg den provisoriska regeringen hittills tagit mot rebellerna. Kring hela händelsen råder över huvud ett visst dunkel, den juridiska motiveringen — att Childers dömts på grund av otillåtet innehav av browningpistol — förklarar ej tillfyllest varför man på

rättrogna mohammedanska världen undergivet skall föga sig i denna nya regeringsform. Den avsatte och till Malta flyktade sultanen har ju aldrig godkänt Angoraregeringens beslut om hans avsättande — en åtgärd som bl. a. haft till följd att Konstantinopels världsberömda harem med ej mindre än 200 odalisker plötsligt blivit lämnade utan härskare och beskydd.

Efter fotografier. Klitché: Sjöberg, Gbg.
ERSKINE CHILDERS, den irländske patriot och energiske bekämparen av den irländska fristaten, har i dagarna avrättats i Dublin, formellt dömd för att vid sitt infångande hava innehaft vapen.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

TURKARNES NU AVSATTE SULTAN, MOHAMMED VI. (Se även föregående n:r).

honom statuerat detta rigorösa exempel, helst som ivriga försök gjorts från vänsterkretsar att få krigsdomstolen att appellera sin dom.

Erskine Childers har tidigare räknats såsom en lojal engelsman. Kämpande med utomordentlig tapperhet på Englands sida såväl i boerkriget som världskriget anses han hava gjort detta land stora tjänster. Vid hemkomsten efter kriget slöt han sig emellertid till sinn-feinrörelsen för att därpå övergå till de Valeras parti.